

25 ta' Settembru, 1950.

Inhallfa:

L-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres.

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

L-Onor. Dr. A.V. Camilleri, B.Litt., LL.D.

Avv. Dr. Anthony Pullicino et. versus Frank Agius ne. et.

**Assemblea Legislativa — Elezzjonijiet — "Recount" —
"Ballot Papers" — "Election Petition" — Kap. 103
ta' l-Edizzjoni Rivoduta — Reg. 16 u 15
tal-Polling Regulations, 1939.**

Il-kandidat felezzjoni li tkun saret biex jinkutru l-membri ta' l-Assemblea Legislativa, li ikun irid jitleb "recount" tal-voti wara li jkun gie dikjarat ir-riżultat ta' l-elezzjoni, jista' jagħmel din it-talba biss per mezz ta' "election petition" preżentata fil-Qorti ta' l-Appell tal-Maġstra tar-Re bhala Qorti ta' l-Ewwel Grad, kif jipprekrivi r-regolament 16 tal-Polling Regulations, 1939.

Għax il-kaz ma jaqaz taht ir-regolament 15 ta' l-ewwel il-Polling Regulations, billi dak ir-regolament jirrigwarda l-"election commissioners", u mhux lill-Qorti, fis-sens illi jagħti lill-kandidat jew lill-agent tiegħu li jitleb "recount" tal-voti li jkunu ngħaddu f'dak il-"count"-malli huwa jkoss in-necessità tar-"recount" u qabel ma jkun gie dikjarat ir-riżultat ta' l-elezzjoni, salvo li jirrikorri lill-Qorti jekk it-talba tiegħu għal dak ir-"recount" ma tigħz milqugħa mill-Election Commissioners.

Rat ir-rikors ta' l-imsemmija Dottor Anthony Pullicino u, għal-interess li jista' jkollhom, ta' l-Avukat Dr. Enrico Mizzi għan-nom tal-Partit Nazzjonalista, u tan-Nutar Dr. Giorgio Borg Olivier, preżentat quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili, li bih, wara li ppremettew illi l-esponenti Dottor Pullicino u Nutar Dr. Borg Olivier ipprezentaw ruħhom bhala kandidati għar-Raba' Distrett fl-aħhar elezzjonijiet ġenerali miżmuma f'Malta u Għawdex fit-2, 3 u 4 ta' Settembru, 1950; u illi, x'bin kien għoddu wasal biex jingħadd l-ewwel għadd tal-poloż fl-imsemmi Raba' Distrett, l-esponent Dr. Pullicino talab lil wieħed mill-Kunmissjunarji ta' l-Elezzjonijiet sabiex ighidlu kemm kien irriporta voti sa dak il-bin bl-ewwel preferenza favur tegħu, u giet lilu mogħtija l-informazzjoni illi kien hemm hażna ta' seba' pakki ta' mitt vot il-wieħed, oltre mitejn vot ieħor bil-preferenza favur tiegħu

f'idejn wiehed mis-"sorters", li effettivament ikkonferma dan lill-intess Dr. Pullicino; li għalhekk kien imissu kolu b'kol-
box disa' mitt vot bl-ewwel preferenza favur tiegħu; u illi
però, meta gie mxandar ufficjalment l-ewwel għadd ta' voti
fil-musemni Raba' Distrett, irriżulta illi n-numru ta' voti b-
ewwel preferenza favur l-esponent Dottor Pullicino kien ta'
715; u illi mill-predett jirriżulta li għandu jkun, jekk ma
hux argument konklużiv, certament suspett fondat illi l-ew-
wel għadd ta' poloz tar-Raba' Distrett ittiebed zball a disk-
pitu ta' l-esponent Dottor Pullicino, li għalhekk jinsab inti-
tolat, in bażi għali-artikolu 16 (1) tar-Regolamenti għall-Vot-
tazzjoni ta' l-1939, li jitlob li jergħu jingħaddu l-poloz kol-
ha tar-Raba' Distrett; talbu li, in bażi għall-art. 16 (1) ta'
l-musemnija Regolamenti għall-Votazzjoni ta' l-1939, u in
bażi għal kwalunkwe dispozizzjoni tal-igi applikabili għall-
każ, li din il-Qorti tordna li jsir għadd mill-ġdid tal-poloz kol-
ha tar-Raba' Distrett;

Rat is-sentenza ta' l-Ewwel Qorti tat-18 ta' Settembru
1950, li biha dina l-Qorti rrespingiet it-talba, bl-isprejjez għar-
rikorrenti;

Omissis;

Il li l-lament tar-rikorrenti, u in partikulari ta' l-Avukat
Dottor Anthony Pullicino, huwa bażat fuq il-fatti esposti fir-
rikors, li rriżultaw kollha kif ġew allegati, bid-differenza sos-
tanzjali illi s-"sorter", li kien Harry Craig, kif huwa xehed,
ma ikkonfermax lir-rikorrent Dr. Pullicino li kolu f'idejh
żewġ pakki ta' mitt vot bi preferenza għalih, imma li kien
għadu kemm għadd żewġ pakki simili, u li dak il-hin ma kie-
nux f'idejh għax kien ikkonsenjathom — haġa din li tiddel
il-pożizzjoni kolha kif prospettata mir-rikorrenti;

Illi jirriżulta mix-xhieda stess tar-rikorrent Dr. Pullicino
li huwa, sa hafna "counts" wara li hareġ l-ewwel "count",
u kwindi minn meta haseb li sar dak l-iżball, ma tkellem
xejn u ma talabx "recount";

Ikkunsidrat;

Illi apparti mid-diverġenza fil-fatti fuq riżultati u għa
msemnija, ma jidherx illi r-rikorrenti jistgħu jgħibu l quddiem
it-talba tagħhom issa, wara li gie dikjarat ir-riżultat finali tal-
għadd tal-voti għar-Raba' Distrett. U tabilhaqq, skond is-

sezzjoni 15 tar-Regolamenti għall-Votazzjoni, 1939, kull kandidat, jew l-agent tiegħu, jista' jitlob lill-Kummissjunarju ta' l-Elezzjonijiet, "at the end of any count", "to re-examine and recount all or any of the papers dealt with during that count; and the Election Commissioners shall forthwith re-examine and recount accordingly the papers indicated". Imbagħad, skond is-sezzjoni 16 (1) jingħad:— "Upon an election petition, the Court may direct the whole or any part of the ballot papers to be recounted.....";

Dawn iż-żewġ sezzjonijiet tar-Regolamenti fuq imsemmin, meħudin fimbien, juru ċar li t-talba għar-"recount" tal-"ballot papers" tista' ssir jew lill-"Election Commissioners" jew lill-Qorti; u mhux lit-tnejn, imma jew lill-Kummissjunarji jew lill-Qorti; u lanqas skond ma jidherli jew skond kif jidherli li għandu jagħzel min jagħmel dik it-talba, imma skond jekk il-htieġa għar-"recount", fil-hsieb tal-kandidat jew ta' l-agent tiegħu, jekk jitlobha, tinholq fl-aħħar ta' xi "count", jew wara li jkunu spiċċaw il-"counts" kollha u r-riżultat ta' l-elezzjonijiet għal dak id-distrett ikun ġie dikjarat għaliex l-"Election Commissioners" ikunu taw id-deċiżjoni tagħhom;

Dana naturaiment jingħad bħala regola generali, u min-għajr preġudizzju ta' kull cirkustanza ta' kull każ in partikulari; u jiġi argumentat ukoll minn dak li jinsab dispost fis-sezzjoni sussegwenti — dik numru 17 (1) ta' l-istess Regolamenti — fejn jingħad li l-każ ta' kwistjoni dwar it-trasferiment ta' voti, id-deċiżjoni ta' l-"Election Commissioners", tant jekk hija espressa kemm jekk implicita, hija finali, u tista' biss tiġi mibdula mill-Qorti fuq talba li ssirilha għal hekk, jekk "an objection is made in writing by any candidate or his authorised agent before the declaration of the poll";

Għal hekk il-Qorti tiegħu konjizzjoni ta' talba simili biss meta l-kandidat ikun sab li hemm il-htieġa għar-"recount" wara d-"declaration of the poll". Jekk dik il-htieġa jsibha qabel, fl-ewwel "count" jew fil-kors tal-"counts" l-oħra sakemm issir id-"declaration of the poll", il-kandidat jew l-agent tiegħu għandu dritt li jirrikorri għar-"recount" lill-"Election Commissioners" biss — salv jekk dawna ma jagħ-

tulix sodi-fazzjon, ghax ma jkunx iridu jaderixxu ghat-talba tieghu — haga li ma jidhrox li huma jistghu jagħmluha — u huma allura jirrikorru lejn il-Qorti għall-provvedimenti meftieġa. Kieku ma kienx hekk, u talba għar-“recount” issir dejjem lill-Qorti, id-dispożizzjoni tas-sezzjoni 15 fuq imsemmi-ja ma kienx ikun hemm lokha;

Issa, fil-każ attwali, ir-rikorrent Dr. Pullicino deherlu li kien hemm lok għar-“recount” immedjatament kif hareġ ir-riżultat ta' l-ewwel “count” tad-distrett li fil-hu kien wiehed mill-kandidati; u intant huwa ma tkellimx, u ma talabx “recount”, u lanqas għamel xi haga li biha huwa oġġezzjona għal xi haga kontra l-“accuracy of any previous count”. Għaldaqstant, bid-“declaration of the poll” ta' dak id-distrett, u fin-nuqqas ta' talba għar-“recount” lill-“Election Commissioners”, id-deciżjoni ta' dawn saret finali, u r-rikorrent ma baqgħalux dritt li jirrikorri lill-Qorti biex isir “recount”;

U li t-talba, għall-interess li fil-każ jista' jkollhom ir-rikorrenti l-oħra — l-Avukat Dr. Enrico Mizzi għan-nom tal-Partit Nazzjonalista u n-Nutar Dr. Giorgio Borg Olivier — li mhix dipendenti minn dik tar-rikorrent Dr. Pullicino, bażata fuq li sar żball fil-ghadd ta' l-ewwel “count” in kwistjoni, billi dawk il-mitejn vot ingħataw lil xi kandidat ieħor jew inti fu, il-Partit Nazzjonalista, li għalih ir-rikorrent kien wiehed mill-kandidati għar-Raba' Distrett, gie jew seta' tilef kandidat, u n-Nutar Dottor Borg Olivier, kandidat ieħor tal-Partit Nazzjonalista għal dak id-distrett, seta' tilef xi voti bi trasferiment minn għand Dr. Pullicino, ma hijiex sostenibili; għaliex mill-fatti li fuqhom ir-rikorrenti jibbażaw il-pretensjoni tagħhom, li ma ġewx sostanzjalment sostnuti, u speċjalment mix-xhieda ta' Harry Craig, il-Qorti hija sodisfatta li ma sar ebda żball fl-ewwel “count” ġa fuq imsemmi;

Rat in-nova ta' l-appell u l-petizzjoni ta' l-attur, li biha talab ir-revoka ta' l-istess sentenza, billi tiġi milqugħa t-talba tiegħu;

Omissis;

Ikkonsidrat;

Dina l-kwistjoni tista' titqies biss taħt ir-Regolament numru 16 ta' “The Polling Regulations, 1939”. Ir-Regolament num. 15 ma jirrigwardax lill-Qorti, iżda lill-“Election

Commissioners". Iwa l-appellanti qeghdin jitolbu "recount". Skond ir-reg. 16 din ir-"recount" tista' tinghata unikament "on an election petition". Kif jista' jigi faċilment defunt mill-art. 34 u 66 tal-Kap. 163 (li tahtu huma magħmula l-Polling Regulations), "election petition" hi dik li fha l-kwistjoni tkun dwar jedd ta' persuna li tkun jew tibqa' membru ta-Parlament ("to be or remain"). "Election petition" għandha tingieb, b'istanza fuq il-kwistjoni fuq imsemmija, quddiem din il-Qorti bhala Qorti ta' l-Ewwel Grad, b'citazzjoni. F'dan il-kaz, apparti li l-proċedura b'rikors quddiem l-Ewwel Qorti hi dejjem żbaljata, għaliex il-proċedura solita u normali hi b'citazzjoni, "election petition" b'istanza simili miġjuba quddiem din il-Qorti b'citazzjoni ma hemmx; u kwindi ma jistax ikun hemm kwistjoni ta' "recount";

F'dan is-sens biss din il-Qorti tikkonferma d-deċiżjoni ta' l-Ewwel Qorti, u tiċhad l-appell; bl-ispejjeż. Salvi d-ittijiet oħra ta' l-appellanti, "si et quatenus".